

Randvoorwaardelijke implicaties JGZ-richtlijn Kindermishandeling (update 2025)

In dit document wordt beschreven welke veranderingen en aanpassingen worden verwacht dankzij de invoering van deze JGZ-richtlijn. Bijvoorbeeld: wat is het verschil tussen de huidige werkwijze en de werkwijze die wordt aanbevolen in de richtlijn? Welke organisatorische aanpassingen zijn nodig om de richtlijn uit te kunnen voeren, wat zijn de benodigde financiële middelen om dit te realiseren?

Tabel 1 Mate van verandering en aanpassing JGZ-richtlijn Kindermishandeling

Mate van verandering/aanpassing	Nauwelijks	Enigszins	Groot
Verandering in professioneel handelen			
Benodigde praktische en organisatorische aanpassingen			
Benodigde financiële middelen			

Toelichting

1. Mate van verandering in professioneel handelen

Hierbij is gekeken naar het verschil tussen de huidige werkwijze en de werkwijze die wordt beschreven in de richtlijn. Hoe groter het verschil, hoe meer bijscholing nodig zal zijn.

In de huidige richtlijn zijn geen compleet nieuwe thema's opgenomen. De richtlijn is korter dan de vorige versie en er is meer met tekstblokken, bullets en links naar andere bronnen gewerkt.

In de module Signaleren wordt aanbevolen om een van de gevalideerde signaleringsinstrumenten/ gespreksmethodieken met actuariële module te gebruiken (SPARK, GIZ of Selectielijst Stevig Ouderschap). Van JGZ-organisaties die nog niet met een van deze methoden werken, zal dit een verandering in professioneel handelen en scholing vragen.

In de module Werken met de meldcode wordt aanbevolen om in iedere JGZ-organisatie minstens één aandachtsfunctionaris Kindermishandeling aan te stellen. De meeste JGZ-organisaties voldoen hier aan.

In deze module wordt aanbevolen om volgens de KNMG-meldcode te werken. Een belangrijk verschil met de vorige richtlijn en met de V&VN meldcode is de aanbeveling in Stap 2: "De JGZ-professional vraagt ook *altijd* advies aan Veilig Thuis ...". Een andere verandering betreft de toevoeging van het Afwegingskader en Professionele norm, conform de aangepaste wet meldcode (2019).

2. Mate van benodigde praktische en organisatorische aanpassingen

Hier wordt aangegeven welke organisatorische aanpassingen JGZ-organisaties nodig zijn om ervoor te zorgen dat JGZ-professionals de richtlijn kunnen uitvoeren of welke knelpunten te verwachten zijn die om een organisatorische aanpassing vragen.

JGZ-organisaties die nog niet met een van de gevalideerde signaleringsinstrumenten/ gespreksmethodieken werken, zullen een van de werkwijzen moeten implementeren en JGZ-professionals moeten scholen.

JGZ-organisaties die nog geen aandachtsfunctionaris Kindermishandeling hebben, dienen deze aan te stellen.

JGZ-organisaties wordt aanbevolen om concrete afspraken te maken, intern en extern met samenwerkingspartners, over de regio-specifieke invulling van de meldcode, en dit vast te leggen in een 'instellingsmeldcode'.

JGZ-organisaties dienen pro-actief het scholingsniveau ten aanzien van de vaardigheden op pijl te houden.

Om de kwaliteit van de uitvoering van de richtlijn te waarborgen dienen JGZ-organisaties en gemeenten/regio's voldoende tijd en budget vrij te maken voor de uitvoering van casuïstiek, intern overleg, en externe samenwerking met de regionale/lokale jeugdhulp en sociaal domein.

Tot slot is het van belang dat de JGZ-organisatie investeert in de samenwerking met andere partijen, denk ook aan de geboortezorg.

3. Mate van benodigde financiële middelen

Bovenstaande punten zijn van invloed op de benodigde financiële middelen (ook voor eventuele extra menskracht en tijd). Het gaat hierbij om financiering voor onderstaande activiteiten of materialen.

Extra financiële middelen zijn alleen te verwachten voor JGZ-organisaties die:

- Nog niet werken met een gevalideerd signaleringsinstrument/gespreksmethodiek.
- Nog geen aandachtsfunctionaris Kindermishandeling hebben.
- Nog geen instellingsmeldcode of vergelijkbaars met concrete regionale afspraken hebben opgesteld.
- Nog geen Prenatale Huisbezoeken JGZ en preventieve interventies zoals Voorzorg of Stevig Ouderschap aanbieden.